

Katja Niinimaa / Eltel Networks

Viite: Lausuntopyyntö 10.3.2026

Asia: Valokuitukaapeli, Kirkonkylä – Hähkjärvi, Holmala – Tuokko, Kärkölä

Eltel Networks Oy on suunnittelemassa ja toteuttamassa valokuitukaapelointihanketta Kärkölässä. Kaapeloinnissa pyritään hyödyntämään olemassa olevia putkia niin paljon kuin mahdollista ja niiltä osin kuin kyse on uusista kaapelireiteistä, on tarkoituksena sijoittaa kaapeli tien reunaan tai ulkoliuskaan/tiealueen reunaan. Lausuntopyynnön mukana toimitettiin suunnitelmakartta, ja lausuntoa täydennettiin tarkemmalla suunnitelmakartalla sekä tarkemmilla tiedoilla 16.3.2026 (email).

Pyydettyä lausuntonaan Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo esittää asiakohdan hankkeesta seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Suunnitelma-alueella sijaitsee useita suojelua edellyttäviä kohteita. Jos kyseisten kohteiden alueella tai välittömässä läheisyydessä valokuitukaapelin rakentamiseen liittyy kaivuutöitä tien reunan tai tieluiskan ulkopuolisella, ns. entuudestaan mylläämättömällä alueella, on kaivuutyöt suoritettava niiltä osin aukikaivamalla ja arkeologin valvonnassa:

Suunnitelmakartta 1. Suunnitelma-alueella sijaitsee kolme edelleen asuttua historiallisen ajan kyläntonttia (muinaisjäännösrekisterin tunnuksat *Iso-Sattila* 1000024111, *Kärkölä* 1000024114 ja *Suivala* 1000024113), joiden historia juontaa 1500-luvulle asti. Kylien paikannus ja rajaukset perustuvat kartta-analyysiin ja niitä ei ole varmennettu maastossa, mistä johtuen kylien suojelustatuksena on mahdollinen muinaisjäännös ja niiden rajaukset ovat suuntaa antavia. Kylien ympärillä ja välisellä alueella on rautakautisia löytöpaikkoja (*Keski-Hinkkala* 1000054837, *Nihtilä* 1000049426, *Kirkonkylä* 1000038204), ks. karttaliitteen kartta 1b. Karttaliitteen karttaan 1a (Suunnitelmakartta 1) on merkitty alueet, joilla edellytetään kaivuutyönaikaista arkeologin valvontaa, jos kaapeliin liittyviä kaivauutöitä tehdään tien tai tieluiskan ulkopuolella, entuudestaan mylläämättömällä alueella.

Suunnitelmakartta 2. Suunnitelma-alueella sijaitsee kolme edelleen asuttua historiallisen ajan kyläntonttia (muinaisjäännösrekisterin tunnuksat *Suivala* 1000024113, *Karvala* 1000024112 ja *Hevonoja* 1000024108), joiden historia juontaa 1500-luvulle asti. Kylien paikannus ja rajaukset perustuvat kartta-analyysiin ja niitä ei ole varmennettu maastossa, mistä johtuen

kylien suojelustatuksena on mahdollinen muinaisjäännös ja niiden rajaukset ovat suuntaa antavia. Kylien ympärillä ja välisellä alueella on useita rautakautisia/kivikautisia löytöpaikkoja (*Suivalanpelto* 1000030816, *Karvala* 2 1000034787, *Sallila* 2 1000034788, *Sallila* 1000005457 ja *Pappila* 1000044578), ks. karttaliitteen kartta 2b. Karttaliitteen karttaan 2a (Suunnitelmakartta 2) on merkitty alueet, joilla edellytetään kaivuutyönaikaista arkeologin valvontaa, jos kaapeliin liittyviä kaivuutöitä tehdään tien tai tieluiskan ulkopuolella, entuudestaan mylläämättömällä alueella.

Suunnitelmakartta 7. Suunnitelma-alueella sijaitsee historiallisen ajan kylätontti (muinaisjäännösrekisterin tunnuksella *Lappila* 1000024115). Kylän paikannus ja rajausta perustuvat kartta-analyysiin ja niitä ei ole varmennettu maastossa, mistä johtuen kylän suojelustatus on mahdollinen muinaisjäännös ja sen rajausta on suuntaa antava. Kylän lähistöllä on rauta/kivikautisia löytöpaikkoja (*Anttila* 1000005452, *Lappilan asema* 1000005448, *Mäkelä* 1000005451), ks. karttaliitteen kartta 3b. Karttaliitteen karttaan 3a (Suunnitelmakartta 7) on merkitty alueet, joilla edellytetään kaivuutyönaikaista arkeologin valvontaa, jos kaapeliin liittyviä kaivuutöitä tehdään tien tai tieluiskan ulkopuolella, entuudestaan mylläämättömällä alueella.

Suunnitelmakartta 8. Suunnitelma-alueella sijaitsee historiallisen ajan kylätontti (muinaisjäännösrekisterin tunnuksella *Lappila* 1000024115). Kylän paikannus ja rajausta perustuvat kartta-analyysiin ja niitä ei ole varmennettu maastossa, mistä johtuen kylän suojelustatus on mahdollinen muinaisjäännös ja sen rajausta on suuntaa antava. Kylän lähistöllä on suunnitelmakartan alueella yksi kivikautinen löytöpaikka (*Mäkelä* 1000005451), ks. karttaliitteen kartta 4b. Karttaliitteen karttaan 4a (Suunnitelmakartta 8) on merkitty alueet, joilla edellytetään työnaikaista arkeologin valvontaa, jos kaapeliin liittyviä kaivuutöitä tehdään tien tai tieluiskan ulkopuolella, entuudestaan mylläämättömällä alueella.

Jos suunnitelmat muuttuvat, on muuttuneista suunnitelmakartoista pyydettävä uusi lausunto alueelliselta vastuumuseolta.

Arkeologisen valvonnan voi tilata haluamaltaan arkeologian toimijalta. Lista arkeologian alan konsulteista löytyy Museoviraston internetsivuilta (kohta: *Arkeologisten kenttätöiden tilaaminen*). Mikäli valvonnassa tulee vastaan selviä merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä, on valvojan arkeologin otettava yhteyttä alueelliseen vastuumuseoon, joka tekee päätöksen siitä, vaaditaanko laajempaa arkeologista tutkimusta vai riittääkö kaivuutöiden yhteydessä tehtävä dokumentointi ja arkeologinen tutkimus. Valvonnan on täytettävä Museoviraston määrittämät laatuvaatimukset niin

kenttätöön, dokumentoinnin kuin raportoinninkin osalta. Raportti suoritetusta valvonnasta on lähetettävä alueelliselle vastuumuseolle arvioitavaksi heti sen valmistuttua.

Muilta osin museolla ei ole hankkeesta komentoitavaa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Kaapelointia suunnitellaan useille maakunnallisesti tai paikallisesti arvokkaille rakennetun kulttuuriympäristön tai maiseman alueille. Museolle toimitetun tiedon mukaan (sähköposti 26.3.2026; Katja Niinimaa/Satu Taivaskallio) hankealueille ei olla asentamassa uusia jakokaappeja, vaan hyödynnetään jo olemassa olevia. Museolla ei näin ollen ole suunnitelmaan huomautettavaa rakennetun kulttuuriympäristön tai maiseman suojelun osalta. Mikäli suunnitelmat jakokaappien osalta muuttuvat, tulee asiasta olla yhteydessä museon rakennustutkijaan.

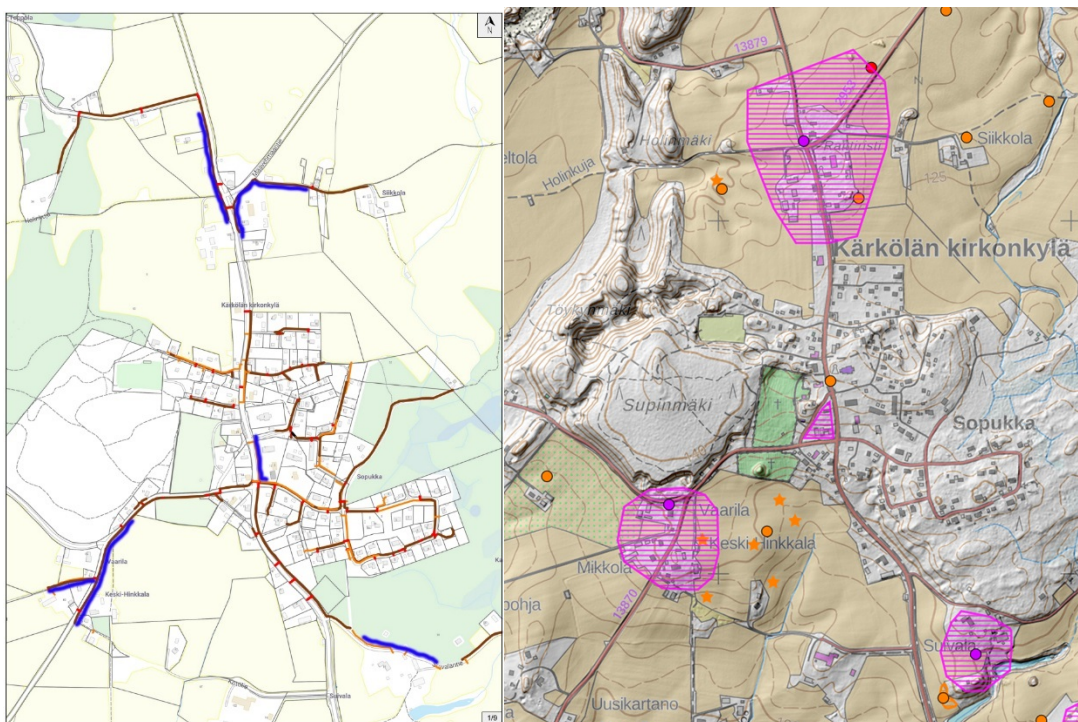
Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Liisa Koskelainen
arkeologi	Esko Tikkala
rakennustutkija	Satu Taivaskallio

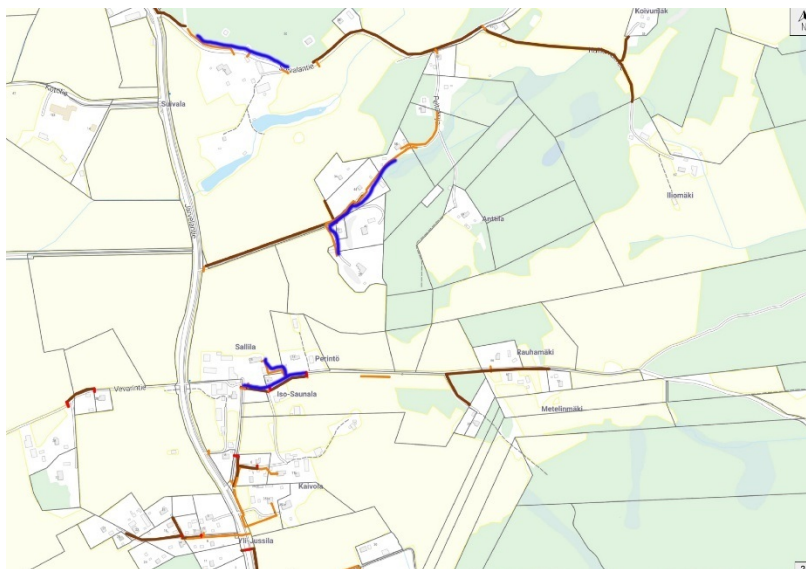
Liitteet: Karttaliite

Tiedoksi: Museovirasto, Lupa- ja valvontavirasto

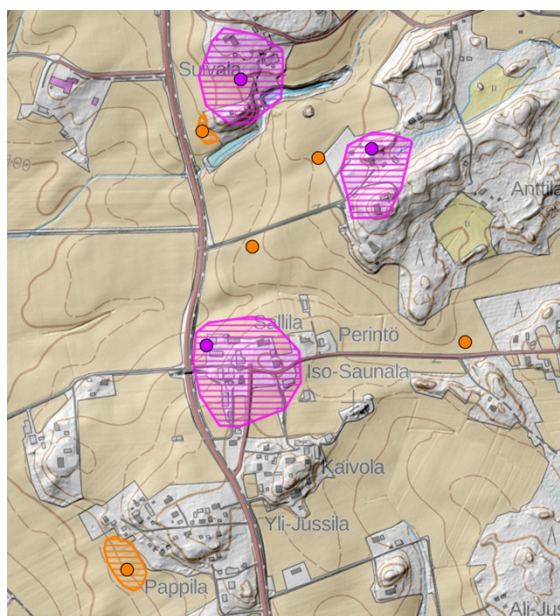
Karttaliite

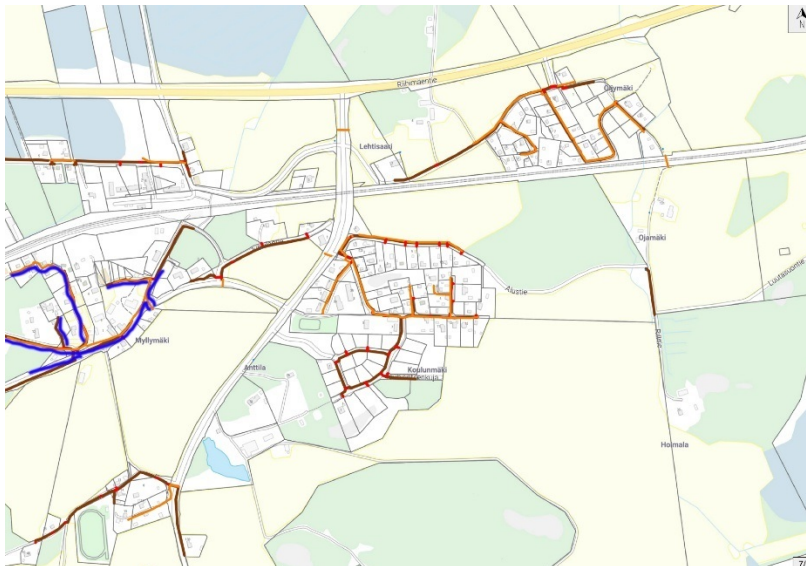
- 1a. Suunnitelmapakartta 1 (vasen). Sinisellä merkitty arkeologin valvottavat kaivuutyönaikaiset alueet.
 1b. Ote muinainaisjäännösrekisterin kartasta (oikea). Kylätontit pinkillä rasterilla, oranssilla löytöpaikat.

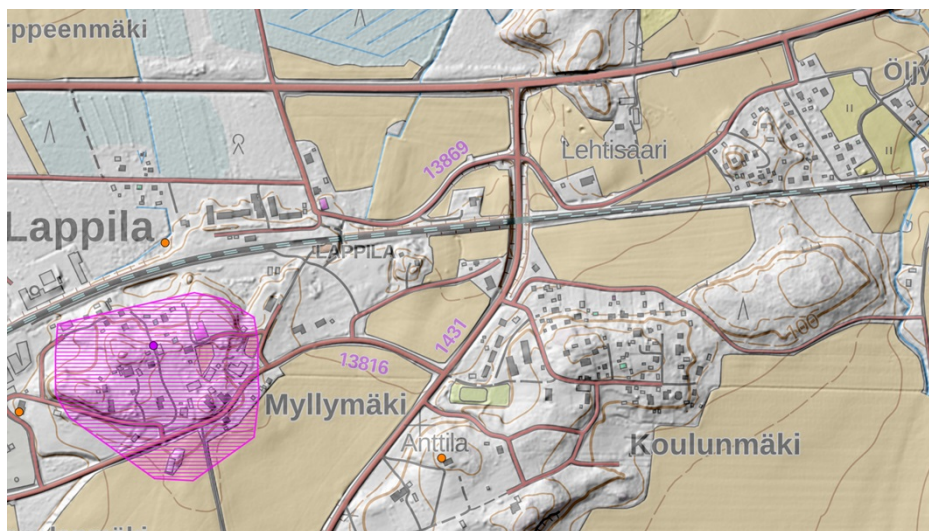
2a. Suunnitelmakartta 2. Sinisellä merkitty arkeologin valvottavat kaivuutyönaikaiset alueet.

2b. Ote muinainaisjäännösrekisterin kartasta. Kylätontit pinkillä rasterilla, oranssilla löytöpaikat.

3a. Suunnitelmakartta 7. Sinisellä merkitty arkeologin valvottavat kaivuutyönaikaiset alueet.

3b. Ote muinainaisjäännösrekisterin kartasta. Kylätontti pinkillä rasterilla, oranssilla löytöpaikat.

4a. Suunnitelmapakartta 8 Sinisellä merkitty arkeologin valvottavat kaivuutyönaikaiset alueet.

4b. Ote muinainaisjäännösrekisterin kartasta. Kylätontti pinkillä rasterilla.